

Jasna Kralj Pavlovec
www.jkp.si

MANDALE metamorfoze urbanih vzorcev OBALE

Razstava tematskega sklopa urbanih vzorcev 2014 - 2017

Galerija Pokrajinskega arhiva Koper, Koper

10.10. 2017 – 30.11. 2017

Odprtje razstave: torek, 10. oktober 2017, ob 18.00 uri

Galerija Pokrajinskega arhiva Koper, Kapodistriasov trg 1, Koper - Capodistria

Jas_Jasna Kralj Pavlovec je pripadnica generacije slovenskih arhitektov in oblikovalcev, ki jih je zaznamoval čas prehodov in premikov iz enega družbenega sistema v drugega, iz stilskega obdobja postmoderne v začetno obdobje iskanja narodne, prostorske in osebne identitete, do obdobja skrajne dualnosti med individualizmom in globalizacijo. Študija na Fakulteti za arhitekturo Univerze v Ljubljani in na Erasmus University, The Institute for Housing in Urban Development Studies v Rotterdamu sta ji ponudila širok spekter raziskovalnega in kreativnega znanja. Njena dela sledijo humanistični filozofiji oblikovanja in globokemu osebnemu zavedanju, da oblikujemo in posegamo v prostor zavestno ter subtilno, v odnosu do narave, urbanih danosti, ki tam že so, in v iskrenem spoštovanju človeka kot posameznika in družbe. Je pripovedovalka oblikovalskih in urbanih zgodb, ki prepletajo doživljanje prostora in premikov. Plastenje prostorsko zgodovinskih vzorcev in podob ročno zapisuje na papir in jih digitalizirane oblikuje v nove in nove izpeljanke; ob tem zapisuje pesmi mest, ki jih posredno ali neposredno vključuje v svoja umetniška dela.

Deluje pod umetniškim imenom **jas**.

Razstava **MANDALE kot metamorfoze urbanih vzorcev OBALE** je nadaljevanje večletnega, na eni strani raziskovalnega dela mag. Jasne Kralj Pavlovec, na drugi strani arhivskega dela Pokrajinskega arhiva Koper pri raziskovanju, zbiranju, evidentiranju in vrednotenju projektov in izvedb slovenskega modernističnega arhitekta, oblikovalca in urbanista Eda Mihevca (1911 – 1985).

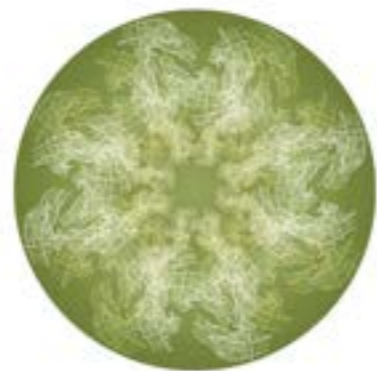
Zajeten opus arhitekta Eda Mihevca, ki ga hrani Pokrajinski arhiv Koper vsebuje nekaj tisoč načrtov in fotografij, ki dokumentirajo delo arhitekta na obravnavanem področju. Za Pokrajinski arhiv Koper je zbirka dragocena, ker spada med redko, dokaj obsežno ohranjeno zapuščino kakega arhitekta, ki je ustvarjal podobo obalnega območja in širše. Gradivo zajema obdobje od 1953 do 1981, torej čas intenzivnega Mihevčevega ustvarjanja predvsem v Sloveniji in Italiji, pa tudi na Hrvaškem, v Makedoniji in drugod. Fond meri preko 12 tekočih metrov in vsebuje arhitekturne načrte, skice, načrte urbanizacije, fotografije, risbe, nekaj osebnih dokumentov. Arhitekt Edo Mihevc se ni omejil le na arhitekturo stavb, temveč je aktivno posegel v urbanizacijo celotnega območja, prav tako ni puščal odprto in prepuščeno zgolj slučajno notranjo ureditev. S svojo natančno vizijo in sledeč trendom v svetu je ustvarjal objekt do potankosti. Arhitektova zapuščina, ki jo Pokrajinski arhiv hrani, je izjemen vir za raziskovalce na različnih področjih dela. V gradivu iščejo podatke, usmeritve, inspiracijo, osnove tako arhitekti, kot tudi oblikovalci, restavratorji, zgodovinarji, turistični delavci, lastniki objektov, upravljavci, statiki, študentje...

Interes širše javnosti za to gradivo pa je vodilo tudi pri pripravi in promociji izdelkov, ki temeljijo na arhitektovi zapuščini, dostopnost arhivskega gradiva pa je med temeljnimi načeli arhivske javne službe.

MANDALE kot metamorfoze urbanih vzorcev OBALE predstavlja delo zadnjih treh, štirih let ustvarjanja. Začetek urbanih zgodb je postavljen v leto 2014, ko so bile prvič predstavljene Urbane podobe kot niz vzorcev - urbanih zapisov na platno. V ospredje je bilo postavljeno razmišljanje o premikih, komunikacijah, prostorskih in urbanih zapisih. Podobe, čipke, zapisi ali premiki urbanih zarisov so bili izpeljanih iz neizvedenih urbanističnih načrtov Eda Mihevca. Vzorci urbanističnih plasti posameznih mest in krajine so bili najprej zapisani z roko; kasneje pa so se digitalizirani spreminjali v različne vzorčne kombinacije. Grafike/črte v prostoru predstavljajo žile vsakodnevnih, vsakoletnih, stoletnih in tisočletnih potovanj človeških življenj, usod, spominov in čustvovanj.

□

□

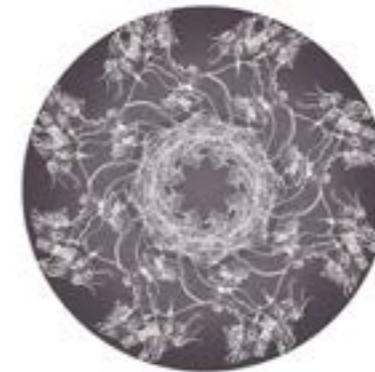
Razstava ima tri tematske in likovne sklope. Prvi sklop so urbanistični načrti Eda Mihevca in male grafike urbanih interpretacij Obale in obalnih mest. Predstavljeni so dva regionalna načrta slovenske Obale, urbanistični načrti Kopra, Izola, Simonovega zaliva, Strunjana, piranskega polotoka, Portoroža in Lucije od leta 1959 do 1985. Drugi del zajema monokromatsko kolekcijo imenovana OBALA sestavljeno iz šestintrideset grafik kot odsefov preslikav osnovnih vzorcev oblikovanih v igro prepletanj. V Galeriji pokrajinskega arhiva se kolekcija predstavi, kot prostorska zavesa med zunaj in znotraj, ki na simbolni ravni poveže nekoč in danes. Tretji sklop razstave predstavlja 42 malih mandal in osem izbranih mandal ter svetlobno tel. Le-to s svojo obliko, barvo, čipkasto teksturo in svetlobo na eni strani predstavljajo sveti krog; po C.G. Jungu tudi risbo našega duševnega vesolja; na drugi strani pa Vitruvijevega človeka zapisanega v razmerje zlatega reza.

Mandale niso nastale naključno; so končna in začetna podoba ustvarjalnega obdobja; so bistvo. Predstavljajo zaščito, modrost, rast posameznika, skupnosti in obalne krajine; predstavljajo celovitost božanskega bitja, utrjevanje notranjega jaza in uravnoteženje človeka s prostorom v katerem je. Oblikovane so kot krožne mandale postavljene na bel kvadrat. Lahko je gledamo kot posamezne mandale, v sklopih glede na vzorce mest in/ali krajine ali pa kot kolekcijo.

Svetlobno telo, ožarjenih pogledov vpetih v slovensko Obalo, v prostor modrine in modrosti; kulture, ožuljenih rok in skrivnostnih nasmehov, predstavlja žensko povezo z naravo in s skupnostjo v kateri biva. Svetlobni čarni krog, ki ga modra, z naravo prežeta, ženska oddaja je most med ljudsko modrostjo nekoč in današnjo možnostjo izbire biti, družbeno angažiran in kritično glasen.

Mandale imajo imena, ki jih avtorica intuitivno in po nekem notranjem občutenju Obale in njenih ljudi poimenuje. Vseh skupaj je oblikovanih 42 mandal, ki so predstavljene kot majhne grafike.

Otvoritveni govor bo imela **Neža Čebtron Lipovec**.

□

□

RAZSTAVE 2014 – 2017:

SAMOSTOJNE RAZSTAVE:

2016 - 2017 – URBANO s poezijo DODANO

Razstava unikatnih dodatkov z urbanih zarisi Ljubljane, Galerija Feniks, Ljubljana

2016 – PLASTI

Samostojna razstava grafik in svetlobnih teles urbanih plasti, Inštitut Jožef Štefan, Galerija Odseka za znanosti o okolju, Ljubljana

2016 – LJUBA ANA!

Samostojna razstava urbanih zapisov Ljubljane na svetlobnih telesih, Mestna občina Ljubljana, Stekleni atrij, Ljubljana

2015 – SVETLOBA KRANJA V OBJEMU URBANIH ZGODB

Samostojna razstava urbanih zapisov na tekstil, keramiko in svetlobna telesa, Galerija Stolpa Škrlovec, Kranj, Slovenija.

2014 – PUTAS DE CIUDADES Y PAISAJES / CITIES AND LANDSCAPE PATTERNS

Samostojna razstava grafik v Galeriji Centro Roberto Garza Sada (Tadao Ando), Monterrey, Mehika.

2014 – URBANE ZGODBE/URBANE SLIKE/URBAN IMAGES

Samostojna razstava grafik v Galeriji Bernardo Bernardi, Zagreb, Hrvaška.

2014 – URBANO/DODANO

Izbor unikatnih skodelic in dodatkov predstavljenih v sklopu stalne razstave umetniške Galerije Feniks, Ljubljana.

SKUPINSKE RAZSTAVE:

2016 – SVETLOBA, prostor in ČLOVEK

Skupinska razstava na mednarodnem sejmu Light + Building, Frankfurt am Main, Nemčija;

2015 – CARNIUM

Razstava svetlobnih teles iz kolekcije Carnium, Mesec oblikovanja 2015, Ljubljana, Slovenija.

2015 – LAHKE KOT SVINEC

Skupinska razstava likovnih zapisov zgodb slovenskih rudarjev na lesene cikle, Mežica, Slovenija.

2014 – DEMOCRACY OF PEOPLE MOVEMENTS

Razstava grafik v sklopu skupinskega projekta YOUR DEMOCRACY, Steinkjer, Norveška.

2014 – THE MOTHER LOAD

Mednarodna skupinska razstava umetnic v Dallas Museum of Art's Centre for Creative Connection, Dallas, Teksas, ZDA.

NAGRADE:

2017 – ArtOpen Award

1. nagrada za najboljšo umetniško delo LAHKE KOT SVINEC/LIGHTWEIGHT AS A LEAD v kategoriji grafičnega oblikovanja.

2017 – ArtOpen Award

1. nagrada za najboljšo umetniško delo URBAN POETRY_ANA v kategoriji unikatno oblikovanje.

2017 – ArtOpen Award

2. nagrada za najboljšo umetniško delo PLASTI/LAYERS v kategoriji grafika.

2017 – ArtOpen Award

2. nagrada za najboljšo umetniško delo DEMOCRACY OF PEOPLE MOVEMENTS v kategoriji risba.

2016

GoingGreenGlobal Award

2010 – ROZMANOVO PRIZNANJE

Za promocijo trajnostnega oblikovanja in projekte humanitarne narave, UP_FD.

2007 – VALAVAZORJEVO PRIZNANJE

Skupini kustosov in oblikovalcev za postavitve stalne razstave "Med naravo in kulturo" v Slovenskem etnografskem muzeju, Ljubljana.

